

tjene som Skattegrundlag, ikke vil være den rette Værdimaaler, og at Jordskyldsvurderingens Brugbarhed i saa Henseende bliver ganske særlig problematisk, saa længe Jordskyldsvurderingen ikke er det *almindelige* Skattegrundlag. At Lønningsfonden ikke bør regne med et Bortsalg af Jorderne til Spekulationspriser, men at den kun med Rimelighed kan stille Krav om Jordernes Værdi i Handel og Vandel under normale Forhold, er de paagældende Medlemmer fuldt ud enige med de øvrige Medlemmer af Udvalget i. De befrygter imidlertid, at denne sidste Værdi — i hvert Fald indtil videre — ikke vil naas, naar Jordskyldsvurderingen skal tjene som Værdimaaler. Endvidere har de samme Udvalgsmedlemmer peget paa, at heller ikke den Rente, som Lovudkastet forudsætter, at Køberne af de udstykkede Parceller skal svare af de paa Grundlag af Jordskyldsværdien fastsatte Købesummer, svarer til den effektive Rente, som i Øjeblikket kan faas, f. Eks. ved Indkøb af Kreditforeningsobligationer.

Fra anden Side indenfor Udvalget har man imidlertid ikke kunnet gaa med til ovenstaaende Betragtninger og det i første Række, fordi man maa antage, at Fordringen om en Dobbeltvurdering og en særskilt Renteberegning for Præstegaardenes Vedkommende, hvilket vilde blive en nødvendig Konsekvens af foranstaaende — selv om de forøgede Udgifter ikke blev lagt paa Yderne, men paa Statskassen — vilde komme i Strid med de Hovedprincipper, hvorpaa, efter hvad der er oplyst, saavel dette Lovudkast som de andre af Regeringen forberedte Lovudkast hviler — Principper, om hvilke Menerne selvfølgelig i og for sig kan være delte, men som det, saaledes som Sagen er os forelagt, ikke tilkommer os at udtale os om. Mener Regeringen af Samfundshensyn at burde opstille disse Principper, og tiltræder Lovgivningsmagten dem paa andre Omraader ligeledes af Samfundshensyn, forekommer det os at være uheldigt, om man fra Kirkens Side vilde fremkomme med særskilte Krav. Hertil kommer, at selv om Jordskyldsvurderingen, som den foreligger i Øjeblikket, er lav, er det dog næppe gør ligt at paavise, at Kirken ved Salg af en Del af sine Jorder paa Grundlag af den og med den Rentefod, som er fastsat i Lovudkastet, vil lide nogen Nedgang i den Indtægt, som den nu har af sine Jorder. Af de statistiske Oplysninger, der er indhentede af Udvalget, og som, saaledes som det vil være Ministeriet bekendt, for Jordernes Vedkommende allerede foreligger særskilt bearbejdede, fremgaar det nemlig, at den samlede Indtægt, som Kirken i Øjeblikket oppebærer af sine Jorder, saa nogenlunde svarer til $4\frac{1}{2}$ pCt. af den samlede Jordskyldsværdi af disse. Ifølge de nævnte Oplysninger udgjorde nemlig den samlede Jordskyldsværdi af Kirkens Jorder — af Areal 50 154 Tdr. Land, hvoraf 5612 Tdr. Land ikke er Agerland — 25 629 093 Kr. og det samlede Udbytte heraf i 1917—18 — hvori ikke er fradraget Skatter og Afgifter 465 900 Kr. og Vedligeholdelse af Avlsbygningerne 149 300 Kr. — 1 804 713 Kr. Nettoudbyttet af Jorderne i deres Helhed udgør saaledes ca. 1 189 500 Kr. og $4\frac{1}{2}$ pCt. af Jordskyldsværdien ca. 1 153 300 Kr. Forskellen er jo ikke af nævneværdig Størrelse og forsvinder helt, naar Hensyn tages til, at der i Vedligeholdelsesudgifterne ikke er medregnet Renter og Afdrag paa Embedsllaan, som er optagne til Avlsbygningerne. Naar henses til, at Embederne efter Udkastet faar sin Del af Værdistigningerne — den næste Jordskyldsvurdering skal jo allerede foregaa i 1920 og kan vel antages at ville blive en Del højere end den nuværende — synes der, rent finansielt ikke i Øjeblikket for Kirken at kunne være nogen Betænkelse ved at gaa med til det foreliggende Forslag.

Disse paa den foreliggende Statistik byggede Betragtninger mener de førstnævnte Medlemmer ikke at turde tillægge den Vægt, som der her er lagt paa dem, idet det Tal, som Statistiken giver som Nettoudbytte af Jorderne, er præget af den Omstændighed, at man paa den ene Side ved Opgørelsen af Nettoudbyttet har regnet med Udgifter til Skatter og Vedligeholdelse, som svarer til Dagens Udgifter, medens paa den anden Side Indtægterne af Avlingen er paavirket dels af, at en stor Del af Forpagningsafgifterne er udredet i Henhold til Kontrakter, der er oprettede paa et Tidspunkt, hvor Præsterne — fordi de stod uden Præstegaardskommissionsformandens sagkyndige Bistand — ikke fik en rimelig Forpagningsafgift, dels af, at Kornafgifterne selv i mange af de nyere Kontrakter er begrænset til et vist, relativt lavt, Maksimum.